

Uchwała Nr SO.3.4012.27.2026

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 1 kwietnia 2026 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Bralin sprawozdaniu
z wykonania budżetu Gminy za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem
Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 3 lutego 2025 r. (ze zm.) w składzie:

Przewodnicząca: Dorota Wierzbicka
Członkowie: Małgorzata Łuczak
Barbara Dymkowska

działając na podstawie art. 13 pkt. 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku
o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz.7) w związku z art. 267
ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.),
wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Bralin sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok wraz z
informacją o stanie mienia Gminy Bralin i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne
z realizacji budżetu Gminy Bralin w 2025 roku oraz informacja o stanie mienia Jednostki przedłożone tut. Izbie
w dniu 24 marca 2026 roku. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Bralin na
2025 rok (wraz ze zmianami), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bralin na
lata 2025 – 2039 (ze zmianami), a także ze sprawozdaniami budżetowymi Rb sporządzonymi na dzień
31 grudnia 2025 roku.

I.

Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną oraz objaśnienia do sprawozdania
z wykonania budżetu za 2025 rok.

1. W części opisowej Wójt Gminy zawarł informację o wykonanych dochodach i wydatkach budżetu z
podziałem na dochody i wydatki bieżące oraz dochody i wydatki majątkowe (przedstawiono także
realizację poszczególnych zadań inwestycyjnych), o przychodach i rozchodach budżetu. W
sprawozdaniu wskazano skutki obniżenia przez Radę Gminy górnych stawek podatkowych, skutki
finansowe udzielonych ulg i zwolnień w podatkach, skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy
o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności oraz poziom zaległości w dochodach.
Przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zamieszczono objaśnienia dotyczące
wykonanych dochodów i wydatków, wskazano źródła realizacji dochodów oraz rzeczowe
wykonanie wydatków w działach (objaśnienia realizowanych dochodów i wydatków ograniczono
tylko do nazw paragrafów). Nie odniesiono się do przyczyn odchyień realizacji części dochodów i
wydatków od wielkości planowanych, jeżeli wystąpiły.
2. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono plan (na dzień 01.01.2025 r.
i 31.12.2025 r.) i wykonanie dochodów i wydatków budżetu w ujęciu kwotowym
i procentowym, w szczególności określonej uchwałą budżetową.
Przedstawiono m.in.:
 - realizację dochodów i wydatków (bieżących, majątkowych, dochodów wg. źródeł, dochodów
własnych, wydatków w grupach),
 - realizacja zadań wieloletnich (w układzie: nazwa i cel, okres realizacji, łączne nakłady finansowe,
nakłady poniesione do 31.12.2024 r., plan na 01.01.2025 r. i 31.12.2025 r., wykonanie na
31.12.2025 r., % wykonania, stopień zaawansowania realizacji zadania w %),

- zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (w układzie: plan na dzień 01.01.2025 r., zwiększenia i zmniejszenia, plan na 31.12.2025 r. oraz wykonanie na 31.12.2025 r., wykonanie planu w %),
 - dotacje i wydatki na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej,
 - wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej,
 - wykonanie dochodów i wydatków za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
 - wykonanie planu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
 - wykonanie planu dotacji udzielonych z budżetu Gminy,
 - wykonanie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
 - stan należności, zaległości, nadpłat, z uwzględnieniem zwiększeń lub zmniejszeń w stosunku do końca 2024 roku,
 - realizację dochodów i wydatków z Funduszu Pomocy,
 - realizacja zadań inwestycyjnych z programu Polski Ład (dochody i wydatki),
 - realizację dochodów i wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,
 - realizację zadań (wykonanie planu wydatków) wyodrębnionego funduszu sołeckiego.
3. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.
4. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2025 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych (o symbolu Rb) wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

II.

1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że rok 2025 zamknął się nadwyżką budżetu w wysokości 2.589.682,77 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 2.293.060,10 zł, bowiem:
- a) dochody zrealizowano w wysokości 59.934.709,61 zł, co stanowi 99,17 % wielkości planowanej, z tego:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 48.150.946,14 zł (99,04% planu),
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 11.783.763,47 zł (99,71% planu),
 - b) wydatki zrealizowano w kwocie 57.345.026,84 zł, co stanowi 91,42 % wielkości planowanej, z tego:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 40.366.508,67 zł (90,63% planu),
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 16.978.518,17 zł (93,35% planu),
 - c) planowane przychody zrealizowano w wysokości 3.657.969,00 zł, co stanowi 101,81 % planu, w tym:
 - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.611.526,54 zł,
 - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 246.442,46 zł,
 - przelewy dokonane z lat ubiegłych w kwocie 800.000,00 zł.
 - d) planowane rozchody zrealizowano w kwocie 1.300.000,00 zł, co stanowi 100 % planu w całości na spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych.
2. Wykonane na dzień 31 grudnia 2025 roku wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, zatem spełniony został wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

3. Według sprawozdania Rb - Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” wynika, że zadłużenie Gminy Bralin na dzień 31 grudnia 2025 r. z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych wynosi 12.400.000,00 zł, co stanowi 20,69 % wykonanych dochodów. W sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy za 2025 rok nie odniesiono się do powyższego. Na stronie 43 sprawozdania, w części 2.10. Rozchody zawarto tabelę nr 12 „Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2025 roku w Gminie Bralin”.
4. Ze sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2025 rok oraz ze sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, że należności na koniec 2025 roku wynosiły 2.279.723,35 zł, w tym zaległości 1.480.156,44 zł. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego w 2024 nastąpił wzrost zaległości o kwotę 7.376,43 zł.
5. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 ustalono, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowią kwotę 1.977.943,68 zł, a zobowiązania wymagalne nie występują.
6. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

Rozdział	Dochody [zł]		Rozdział	Wydatki [zł]	
	Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie
75618 (§ 0480)	177.942,00	172.817,37	85153	8.600,00	6.105,60
75618 (§ 0270)	40.000,00	46.106,46	85154	263.922,40	228.602,72
Razem:	217.942,00	218.923,83	Razem:	272.522,40	234.708,32

W przychodach budżetu 2025 roku w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 54.580,40 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2025 kwota dochodów i przychodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi 38.795,91 zł.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, ze zm.) pobierane przez gminę „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2
– i nie mogą być przeznaczane na inne cele”.

Ponadto w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu bieżącego roku w § 905 /Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach/

oraz przeznaczyć na cele określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

7. Gmina Bralin we własnym zakresie realizowała zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem ww. systemu (rozd. 90002) dochody wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: 2.044.285,52 zł, w tym § 0490 w kwocie 2.031.208,34 zł (plan: 1.994.000,00 zł) oraz wykonane wydatki 2.177.621,46 zł (plan: 2.337.000,00 zł). Wydatki w rozdziale 90002 zrealizowano w kwocie 2.177.621,46 zł w tym w paragrafach: 4300 /Zakup usług pozostałych/ w kwocie 2.112.584,71 zł, 4010 /Wynagrodzenia osobowe pracowników/ w kwocie 50.000,00 zł, 4110 /Składki na ubezpieczenia społeczne/ w kwocie 8.500,00 zł, 4120 /Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy/ w kwocie 1.225,00 zł, 4260 /Zakup energii/ w kwocie 5.311,75 zł.

Z powyższego wynika, że wydatki na zadania z zakresu odpadami komunalnymi w 2025 roku były wyższe od uzyskanych dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami.

Na str. 112 Wójt Gminy poinformował: „Środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2025 r. były niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu stąd Rada Gminy Bralin Uchwałą Nr XXVII/143/2025 z dnia 26 listopada 2025 r. postanowiła o pokryciu części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gdyż środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi są niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r. ”.

W sprawozdaniu, w części 3.15 „Wykonanie dochodów i wydatków za gospodarowanie odpadami komunalnymi”, w tabeli 29 pn. „Wykonanie planu wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w myśl art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach” zestawiono wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami i były to: koszty odbierania, odzysku, unieszkodliwiania i transportu odpadów komunalnych w łącznej kwocie 2.112.584,71 zł, koszty tworzenia i utrzymania PSZOK w łącznej kwocie 5.311,75 zł, koszty administracyjne/wynagrodzenia osobowe pracowników w kwocie 50.000,00 zł, składki na ubezpieczenia społeczne w kwocie 8.500,00 zł oraz składki na FP i FS w kwocie 1.225,00 zł.

Wymienione wydatki sumują się na łączną kwotę wydatków poniesionych na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (rozd. 90002). Z powyższego można wnioskować, że w 2025 roku z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie finansowano wydatków na cele określone w art. 6r ust. 2 pkt 4, ust. 2s, ust. 2aa i 2b ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733), **co jednak nie zostało wyartykułowane w sprawozdaniu.**

8. Skład Orzekający stwierdził, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z zapłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
600	60016	4580	Pozostałe odsetki	1.043,39	1.043,39
600	60016	4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	8.118,00	8.118,00
801	80195	4580	Pozostałe odsetki	41,95	41,95
855	85501	4580	Pozostałe odsetki	957,70	957,70
855	85502	4580	Pozostałe odsetki	1.000,00	827,46

W sprawozdaniu odniesiono się do powyższych wydatków.

9. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S wykazała, że:
- nie występują przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych

- w niżej określonych przypadkach suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wykonanie + zobowiązania (5+6)	przekroczenie (7-4)
1	2	3	4	5	6	7	8
400	40002	4260	400.000,00	368.658,88	40.463,97	409 122,85	9.122,85
750	75023	4260	60 000,00	51 264,08	13 820,79	65 084,87	5 084,87

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania znajdują uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Wójt otrzymał od Rady Gminy, zawartych w: § 9 uchwały Nr XIII/66/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej na 2025 rok oraz w § 3 uchwały Nr XIII/65/2024 z dnia 18 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bralin na lata 2025 – 2039.

10. Skład Orzekający ustalił także:

- wpłaty na rzecz izb rolniczych wykonano na poziomie 2,21% uzyskanych wpływów z podatku rolnego,
- przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (wydatki w § 4440 – Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) zrealizowano w wysokości 100% planowanych wydatków,
- dochody związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska zrealizowane w rozdziale 90019 § 0690 w kwocie 7.000,32 zł przeznaczono na wydatki w rozdziale 90095 /Pozostała działalność/ w kwocie 7.000,00 zł, na zakup materiałów i zakup usług.

III. Inne uwagi:

- na stronie 6 sprawozdania wystąpił drobny błąd pisarski w zapisie: „*Porównanie salda budżetu planowanego i wykonanego na koniec 2024 roku na przestrzeni lat 2024-2024 ujęto na wykresie poniżej.*”.

IV.

Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
(-) Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.